

„Já jsem ta cesta, pravda i život“ (Jan 14,6).

Vážení členové MORAVIAN, po opětovném nástupu koronavirové krize přinášíme ohlédnutí za proběhlou akci mapování Via exulantis ze začátku léta, kdy se situace uklidnila a dovolila tak akci proběhnout.

*** 29. 6. – 3. 7. 2020 *****

Zpráva z mapovací expedice Via exulantis

Po dlouhých přípravách, probíhajících prakticky po celý minulý rok, jsme se dočkali klíčové akce pro budoucí vývoj projektu Via exulantis, a sice mapovací expedice, sloužící k navázání kontaktů a hlavně podrobnému projití trasy. Ačkoliv byl osud expedice dlouhou dobu nejasný, nakonec se ji podařilo realizovat v původně plánovaném rozsahu.

29.6., DEN PRVNÍ se členové expedice rozdělili do jednotlivých týmů vybavených osobními automobily, jízdními koly a pomůckami potřebnými k mapování trasy, ale i přežití na cestě. Společně jsme dorazili do města Zlaté Hory, odkud jsme už odděleně vyrazili do prudkého deště vstříc dobrodružstvím.

Tým číslo jedna, tvořený řidičem Ivanem Lamprechtem a cyklisty Danielem Řičanem a Horstem Schinzelem nejprve prozkoumal město Glucholazy a pak už vyrazil směrem do Nysy. To týmy číslo dva a tři (Kuc+Měsíček, Lipový+Pantálek) nejprve společně dojezdily do Nysy a po cca 50 kilometrech se měly potkat v Zabkowicach Slaskich, poté co prověří jižní a severní variantu trasy. Posádky automobilů projížděly okolí a zjišťovaly možnosti ubytování a turistického vyžití, cyklisté pak ověřovali konkrétní průběh trasy přímo v terénu. To se ukázalo jako opravdu důležité, jelikož realita se od mapy místy velmi lišila. Ačkoliv během jízdy samotné nepršelo, zůstalo po vydatném dopoledním dešti po cestě mnoho památek ve formě rozbahněných silnic a kaluží o několika metrech čtverečních. Za takových podmínek dojezdily všechny týmy do Zabkowic, které se staly místem pro společný nocleh v katolickém Domu rekolekcyjnym.

Ze slezského venkova

Z prvního dne expedice v nás zůstaly hluboké dojmy z reality slezského venkova. Malebné vesnice, které jsou si navzájem tak podobné, často nedisponují žádnou možností noclehu, vždy se v nich ale nalézá alespoň malá prodejna potravin. Nezbytný je zde také kostel a případně fara, velmi často také rozbořené zbytky „poněmeckých“ domů. V době naší expedice v Polsku vrcholil ostrý předvolební boj dvou prezidentských kandidátů. Právě politické bannery umístěné na plotech většiny domů byly v některých vesnicích jedním z mála důkazů toho, že se nacházíme v 21. století, jelikož jejich fyzický stav tomu mnohdy neodpovídal.

30.6., DEN DRUHÝ se díky zářícímu slunci zcela lišil od toho předchozího. Krátce po probuzení naše výprava navštívila Zabkowický oddíl PTTK, kde nám naši polští přátelé poskytli cenné informace i příslib pomoci při realizaci projektu. Profesionalita pana Organyszaka a Piaseckeho, která bude zajisté velmi přínosná, se během našich setkání ukázala několikrát. Poprvé když nás provedli po svém městě a velmi zajímavě o něm vyprávěli. Obohaceni o důležité poznatky jsme se po technické pauze vydali do Svidnice. Cílem pro nás byl hlavně tamější evangelický Kostel míru a také historické centru města se ukázalo velice zajímavým. Jednotlivé týmy pak vyjely ze Svidnice na své úseky. Trasa nás zavedla do velice zajímavé krajiny kolem řeky Bobr a sudetských pohoří, odkud se naskytly hezké výhledy na masiv Krkonošů. Turisticky se jedná zřejmě o nejhodnotnější část trasy, jelikož relativně obstojné se zdají být i ubytovací možnosti. V Jelení hoře, kde naše denní snažení skončilo, je k dispozici nespočet možností k ubytování či k návštěvě historických a kulturních zajímavostí.

U kostelu míru ve Svidnici

Šikmá věž v Zabkowiczech

1.7. DEN TŘETÍ a pan Mateusiak z jelenohorského oddílu PTTK, který se zdál být našim projektem nadšen a za svůj oddíl přislíbil pomoc. Schůzka s ním proběhla ve středu, kdy jsme už pokračovali v cestě dále na západ. Opět se všechny tři týmy vydaly na cestu a opět se často zastavovaly, aby prověřily situaci na trase. Jak jsme pokračovali proti proudu Bobru, měnilo se jeho údolí do podoby kaňonu a narazili jsme na několik přehrad. Ty jsou hojně využívány pro rekreaci, tudíž v této oblasti také není nouze o ubytování. V tento parný letní den pak chladná voda poskytla příjemné osvěžení, tolik potřebné po místy těžko schůdné cestě. Stejně jako na zbytku trasy jsme i v těchto oblastech mohli shlédnout několik historicky zajímavých míst, nejčastěji hradů či zámků. Naše zraky se však upínaly k místu neméně významnému, zejména kvůli duchovní povaze Via exulantis. V Grabiszycach stojí bývalá bratrská modlitebna, která svým chátrajícím stavem spěje k pomalému zániku. Naštěstí i zde žijí lidé, jimž není osud jejich okolí lhostejný a snaží se budovu zachránit. Právě navázání kontaktů s takovými osobami bylo jedním z cílů expedice. Grabiszyce se pak staly jakýmsi výchozím bodem pro následující dva dny.

Oběd v trávě

Setkání v Jeleniej Górze

2.7. DEN ČTVRTÝ Z Grabiszyc totiž naše tři týmy ve čtvrtek vyrazily směrem na Herrnhut a do nich se také večer vrátily. Týmy číslo dva a tři prověřovaly dvě varianty vedení trasy, z nichž se ukázala jako schůdnější ta, krátce vedoucí přes české území. Místem setkání všech týmů se pak stala německá Leuba, odkud jsme společně dojeli do Herrnhutu, cíle moravských exulantů a v dnešní době i poutníků. V Německu pak proběhla i malá oslava narozenin našeho milého přítele Horsta, jenž se však ještě toho večera od zbytku výpravy odpojil a způsobem jemu vlastním pokračoval v putování do Mnichova.

3.7. DEN PÁTÝ Pátečního rána se tak personálně ochuzená výprava vydala zpět domů. Po cestě

nás však ještě čekala důležitá schůzka v Pilawě Górnej s tamějšími sympatizanty Via exulantis z řad vedení města a také příjemná procházka s historikem Arnoldem Kordasiewiczem po důležitých lokalitách Pilawy. I tato setkání nám dala jistotu, že na polskou stranu se ve spolupráci můžeme spolehnout. Expedice přinesla řadu zajímavých kontaktů a zážitků, podařilo se také splnit většinu vymezených cílů.

Loučení s Horstem

Pohled na Herrnhut

**** Bratrský kostelík v Grabiszycích ****

Během naší cesty se nám s pomocí náhody podařilo zjistit jaká je situace okolo bývalého bratrského kostelíku v Grabiszycích, o který se již delší dobu zajímáme. Pozitivní je, že i zde žijí lidé, kteří se zajímají o historii svého regionu. V záchraně kostelíku by se v budoucnosti měla angažovat zdejší katolická farnost, doufejme tedy, že se podaří tuto historicky významnou památku zachovat i budoucím generacím. Pokud by zde mohla být připomenuta i bratrská minulost této budovy, jistě bychom tuto skutečnost ocenili. Nyní je však budova v žalostném stavu, kolem se pase dobytek, propadla se věžička a oficiálně není kostel přístupný.

**** Navázané kontakty ****

Úkolem bylo vytvořit síť sympatizantů projektu, kteří budou eventuálně ochotni pomoci s jeho organizací. K již spolupracujícímu městskému úřadu v Pilawě Górnej přibyly dva oddíly PTTK, a sice v Zabkowicích a Jeleniej Górze. Ti jsou ochotni realizovat připravované značení trasy. Podařilo se obnovit kontakt v Leubě, získali jsme několik kontaktů na obyvatele Grabiszyc a potkali jsme se s řadou provozovatelů ubytovacích zařízení. Aktuálně nás nejvíce “tlačí bota” v Herrnhutu, kde jen těžce sháníme někoho, kdo by aktivně spolupracoval. Řadu kontaktů jsme jen získali od jiných osob, styk s nimi zatím ještě nebyl navázán. Vše je značně komplikováno nastálou situací, která znemožňuje mimojiné dodatečné zmapování úseku mezi Zabkowicemi a Świdnicou. V následujících měsících se tedy činnost kolem Via exulantis bude soustředit do práce s daty získanými během expedice.

Více fotografií z expedice naleznete na adrese <https://photos.app.goo.gl/ZizuBaMt6Meeistx5>

Vydává občanské sdružení MORAVIAN Historicko-vlastivědná společnost se sídlem v Suchdole nad Odrou. Pro vnitřní informovanost členů připravil Jáchym Pantálek - bez jazykové úpravy. Rozesláno pouze elektronickou poštou. Prosím, vytiskněte si! Kontakt: Jáchym Pantálek, Sportovní 448, 742 01 Suchdol nad Odrou, e-mail: jachym.pantalek@gyprj.cz, tel. 772 720 834